

කොළඹ බටහිර ජාත්‍යන්තර පර්යන්ත
(පුද්ගලික) සමාගම

**බටහිර බහාලුම් පර්යන්තය සඳහා තාක්ෂණික
නොවන සාරාංශය - 1 (WCT-1) ව්‍යාපෘතිය,
කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව.**

අවසාන වර්තාව

2023 අප්‍රේල් 04 දින

ව්‍යාපෘති අංක : 0661104

ලේඛන විස්තර	
ලේඛන මාතෘකාව	බටහිර බහාලුම් පර්යන්තය සඳහා තාක්ෂණික නොවන සාරාංශය - 1 (WCT-1) ව්‍යාපෘතිය, කොළඹ, ශ්‍රී ලංකාව
ලේඛන උපසිරැසි	අවසාන වර්තාව
ව්‍යාපෘති අංක.	0661104
දිනය	2023 අප්‍රේල් 04 දින
පිටපත	1.0
කර්තෘ	ERM
සේවාදායකයාගේ නම	කොළඹ බටහිර ජාත්‍යන්තර පර්යන්ත (පුද්ගලික) සමාගම

CONTENTS

1. පසුබිම 2

1.1 හැඳින්වීම..... 2

1.2 ව්‍යාපෘති විස්තරය 2

1.3 ව්‍යාපෘති ස්ථානය..... 2

1.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් 5

2. මෙම ESIA අධ්‍යයනය සහ ප්‍රදේශයේ වත්මන් පාරිසරික සහ සමාජීය පදනමේ පසුබිම කුමක්ද? 5

2.1 ESIA අධ්‍යයනයේ පසුබිම සහ අරමුණ..... 5

2.2 නියාමන රාමුව..... 5

2.3 මූලික පරිසරය 6

 භෞතික පරිසරය 6

 ජීව විද්‍යාත්මක පරිසරය 8

 සමාජ-ආර්ථික පරිසරය 9

3. ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික, සමාජීය සහ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්‍ෂාව පිළිබඳ ගැටළු සහ ඒවා කළමනාකරණය කිරීමේ සැලැස්ම මොනවාද?..... 9

3.1 විශහැකි බලපෑම සහ එවා අවම කිරීමේ පියවර..... 9

4. ව්‍යාපෘතිය සඳහා පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේද? 15

4.1 ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් කවුද?..... 15

4.2 පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කරගනීමේ සැලැස්ම (Stakeholders Engagement Plan)(SEP) යනු කුමක්ද? 15

4.3 පාර්ශවකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය කුමක්ද?..... 15

4.4 ව්‍යාපෘතියට දුක්ගැන්වීම් විසඳීමේ යාන්ත්‍රණයක් (GRM) තිබේද?..... 16

1. පසුබිම

1.1 හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාව තුළ, මෑත වසරවලදී, වරායන්හි හසුරුවන භාණ්ඩ ප්‍රමාණය ශීඝ්‍රයෙන් ඉහළ යමින් පවතී. භාණ්ඩ ඉල්ලුමේ එවැනි වැඩිවීමක් සපුරාලීම සඳහා, ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය (මෙතැන් සිට “ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය”) දැනට පවතින කොළඹ වරායේ බටහිර කොටසේ බටහිර බහාලුම් පර්යන්තය (ව්‍යාපෘතිය) ඉදිකිරීම මගින් දැනට පවතින භාණ්ඩ හැසිරවීමේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමට අපේක්ෂා කරයි.

මෙම තාක්ෂණික නොවන සාරාංශය (NTS) එම සැලසුම් යාවත්කාලීන කිරීම පිළිබඳ විස්තරයක් සපයන අතර එහි ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් අදියර හා සම්බන්ධ විභව ප්‍රතිලාභ සහ බලපෑම් විස්තර කරයි. ව්‍යාපෘතිය මගින් ජනනය වන විභව බලපෑම් අවම කර කළමනාකරණය කරන්නේ කෙසේද යන්න විස්තර කරන අතරම සිදු කරන ලද මහජන උපදේශන ක්‍රියාකාරකම් සහ පාර්ශ්වකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය සඳහා ප්‍රවේශය පිළිබඳ සාරාංශයක් ද සපයයි.

1.2 ව්‍යාපෘති විස්තරය

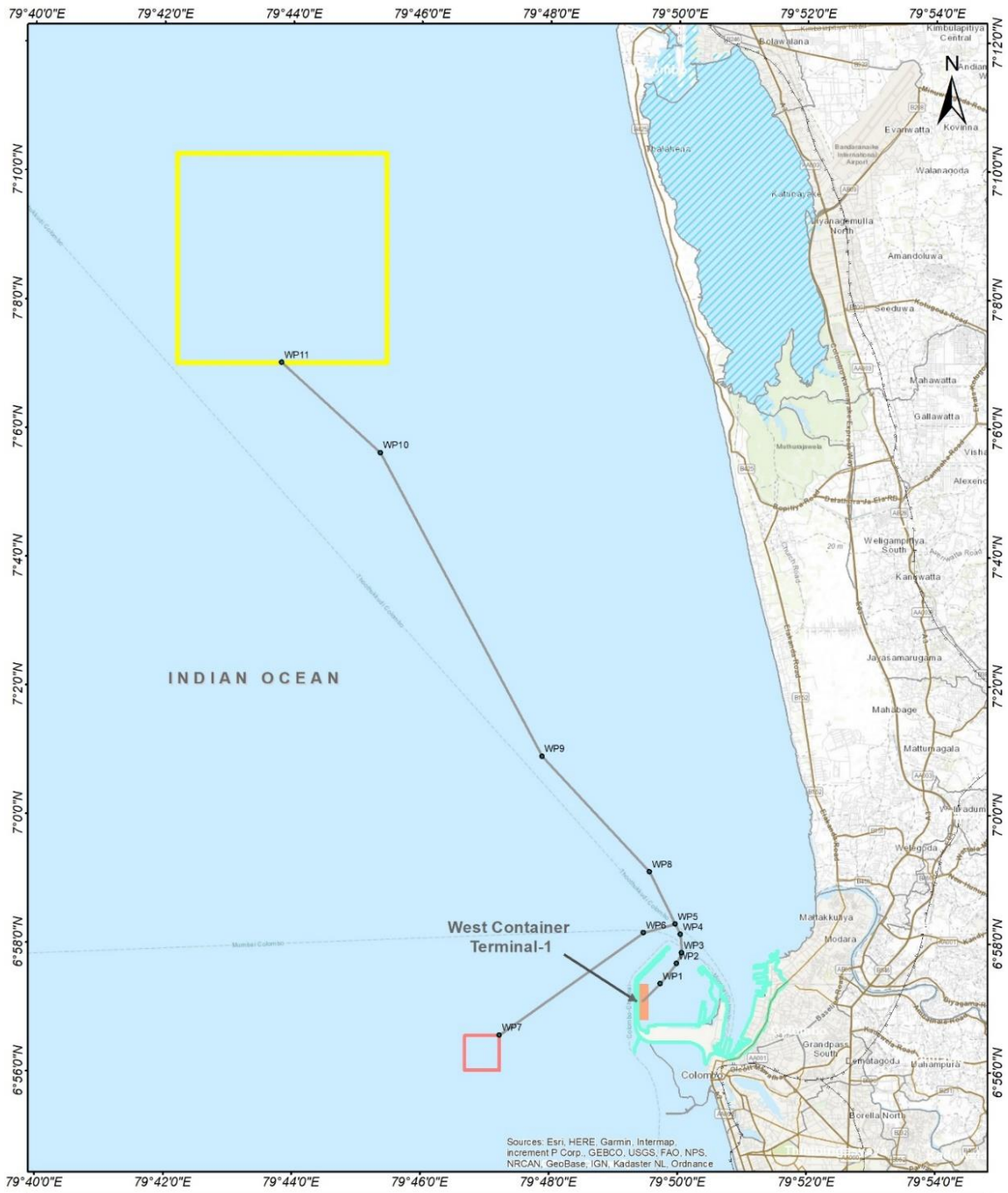
බටහිර බහාලුම් පර්යන්තය 1 සංවර්ධනය සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම ආසියානු සංවර්ධන බැංකුවේ (ADB) සහාය ඇතිව 2008 අප්‍රේල් මාසයේදී ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය ආරම්භ කළ කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතියේ (CPEP) කොටසකි. ව්‍යාපෘති යෝජක වන Colombo West International Terminal (Private) Limited (මෙතැන් සිට CWIT), පර්යන්තයේ පළමු අදියර, මීටර් 600ක දිගකින් සමන්විත, මාස 24ක කාලයක් තුළ ක්‍රියාත්මක වීමට නියමිත බව අපේක්ෂා කරයි. පර්යන්තයේ ඉතිරි කොටස තවත් මාස 24ක් ඇතුළත නිම කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ. මාස 60 කින් සම්පූර්ණ පර්යන්ත සංවර්ධනය සඳහා CWIT - SLPA සමඟ ගිවිසුමක් අත්සන් කර ඇත. WCT-1 නැංගුම් ලැම සඳහා හඳුනාගත් ස්ථානය කොළඹ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශය (DSD) තුළ පරිපාලනමය වශයෙන් පිහිටා ඇති කොළඹ වරාය පරිශ්‍රයට අයත් වේ.

1.3 ව්‍යාපෘති ස්ථානය

යෝජිත බටහිර බහාලුම් පර්යන්ත 1 (WCT-1) පරිශ්‍රය, කොළඹ වරාය තුළ බටහිර දියකඩනයේ නැගෙනහිර දෙසින් පිහිටා ඇත. WCT-1 පර්යන්තය සඳහා වූ ප්‍රදේශය මුහුදු වැලි මගින් ගොඩකරනු ලැබේ. කැපුංගොඩ සිට කිලෝමීටර් 9 ක් දුරින්, බසියවත්ත සිට කිලෝමීටර 7.2 ක් දුරින්, කොළඹ වරායට කිලෝමීටර් 20 ක් දුරින් සහ මීගමුව කලපු කටු සිට කිලෝමීටර 8.5ක් පමණ දුරින් කෙරවලපිටිය ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරියේ වැලි නිධිය ප්‍රදේශයෙන් ලබා ගන්නා මුළු වැලි ප්‍රමාණය සහ මීටර් මිලියන 15 ක් ලෙස ගණන් බලා ඇත.

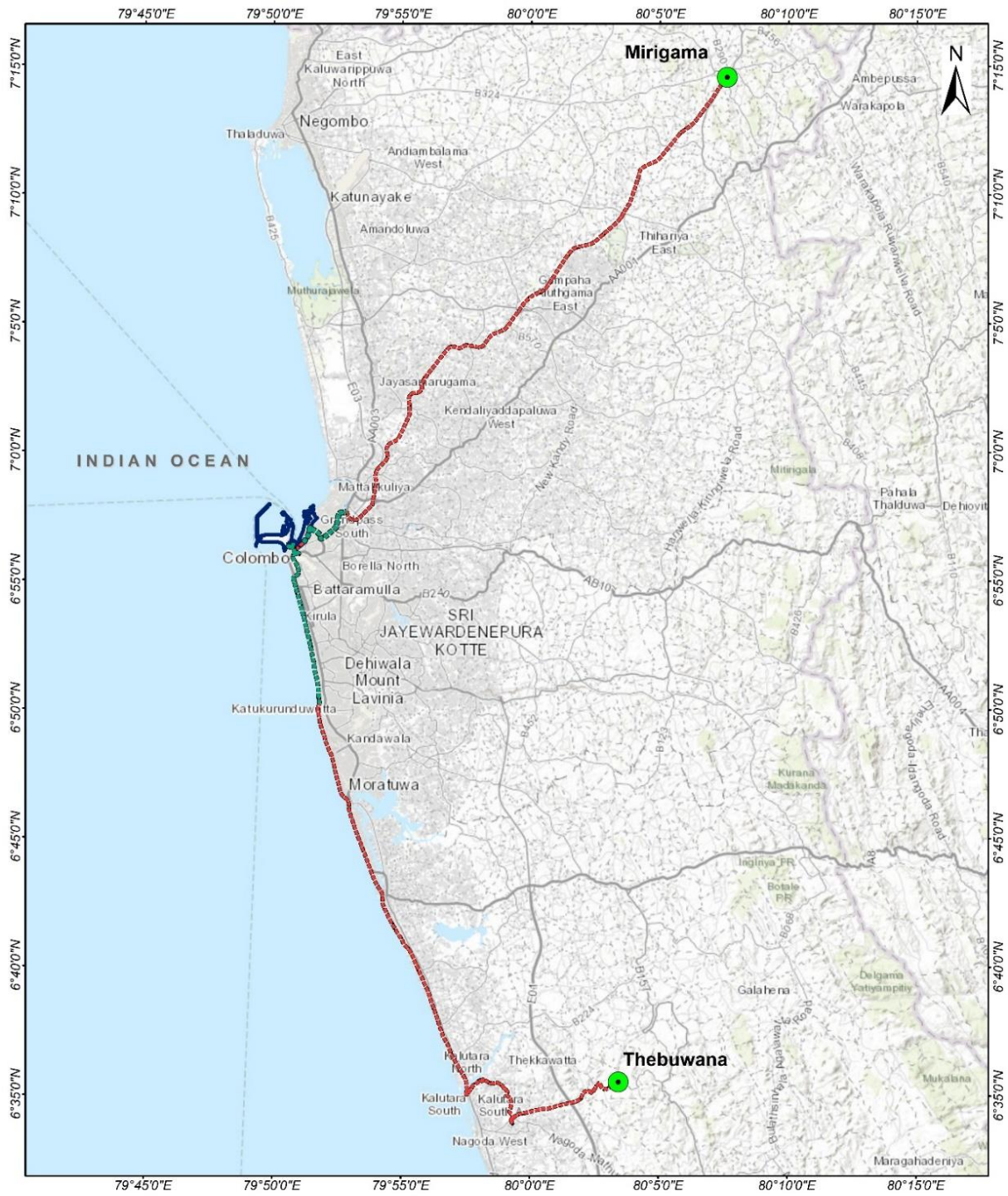
WCT-1 ප්‍රදේශයේ කැණීම් කරන ලද ද්‍රව්‍ය (රොන්මඩ් ද්‍රව්‍ය) යෝජිත WCT-1 හි ගිනිකොන දෙසින් පිහිටා ඇති යෝජිත පර්යන්තයේ සිට ආසන්න වශයෙන් 4 km පමණ දුරින් පිහිටි SLPA හි දැනට පවතින අක්වෙරළ කැණීම් ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ප්‍රදේශයට බැහැර කරනු ලැබේ. WCT-1 පිහිටීම, වැලි කැණීම් ප්‍රදේශය, රොන්මඩ් ද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීමේ ප්‍රදේශය රූප සටහන 1 හි දක්වා ඇත.

වැලි ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ පිටත බෑවුමට කපා පසුව ගල් තට්ටුවක් මගින් ආරක්ෂා කරනු ලැබේ. ඇස්තමේන්තුගත ගල් ටොන් මිලියන 2.5ක අවශ්‍යතාව තෙබුවන සහ මීරිගම ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාත්මක ගල්කොට්ටි දෙකකින් ලබා ගැනේ. ගල්වල පිහිටීම සහ ප්‍රවාහන මාර්ගය රූප සටහන 2 හි දක්වා ඇත.

<p>Legend</p> <p> Negombo Lagoon</p> <p> Colombo Port</p> <p> Offshore Borrow Pit</p> <p> Offshore Disposal</p> <p> Navigation Channel</p> <p> Road Network</p> <p> Railway Track</p>		<p>Location of Project Site</p> <p>Scale:</p> <p>0 0.75 1.5 3 4.5 6</p> <p>Kilometers</p>	<p>Source:</p> <p>Service Layer Credits: Sources: Esri, HERE, Garmin, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, GeoBase, IGN, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community</p>
--	--	--	---

රූප සටහන 1 ව්‍යාපෘති ස්ථාන සිතියම

<p>Legend</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Quarry Point - - - - - Rock/Boulder Transport Route - - - - - Approval received from PS Colombo Port 	<p style="text-align: center;">Rock/Boulder Transport Route</p> <p>Scale:</p> <p>0 3.75 7.5 15</p> <p style="text-align: center;">Kilometers</p>	<p>Source:</p> <p><small>Service Layer Credits: Sources: Esri, HERE, Garmin, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, GeBCO, IGN, Kagaster, NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community</small></p>
---	--	---

රූප සටහන 2 ගල් වල පිහිටීම සහ ප්‍රවාහන සිතියම

1.4 ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්

යෝජිත WCT-1 ව්‍යාපෘතියට දැනට පවතින කොළඹ වරාය තුළ බටහිර බහාලුම් පර්යන්තයේ මූලික යටිතල පහසුකම් (උදා: ජැට් බිත්ති ඉදිකිරීම සහ මුහුදු කැණීම්) ඉදිකිරීම ඇතුළත් වේ. යෝජිත පර්යන්තය අදියර වශයෙන් සංවර්ධනය කරනු ලැබේ, එනම් මීටර් 600 ක මුහුදු බැම්ම සහ ඊට පිටුපසින් ඇති පර්යන්ත ප්‍රදේශය (අදියර 1), සම්පූර්ණ දිග මීටර් 1400 ජැට් බිත්තිය (අදියර 2) නිම කිරීම සහ පිටුපසින් ඇති සම්පූර්ණ පර්යන්තය නිම කිරීම, පර්යන්ත ප්‍රදේශය සම්පූර්ණ කිරීම සහ ක්‍රියාකාරී වීමට උපකරණ ස්ථාපනය කිරීම ඇතුළුව (අදියර 3).

වැලි ගොඩකිරීමට පෙර, දැනට පවතින මතුපිට ඇති මෘදු වැලි ද්‍රව්‍ය (මීටර් 4ක් පමණ ගැඹුරට) කැණීම් කර නියමිත අක්වෙරළ බැහැර කිරීමේ ප්‍රදේශයට දමනු ලැබේ. යෝජිත ගොඩ කරන ලද ප්‍රදේශයෙන් මෘදු ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමෙන් පසු, අක්වෙරළ කැණීම් ප්‍රදේශයේ වැලි භාවිතයෙන් දිය යට බැම්මක් නිර්මාණය කර ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ අවශ්‍ය මට්ටමට පිරවිය යුතුය. දිය යට බැම්ම අවසන් කිරීමෙන් පසු, අක්වෙරළ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයෙන් සෘජු බැහැර කිරීමේ (Direct dumping) ක්‍රමය සහ දේදුනු බැහැර කිරීමේ (rainbowing) ක්‍රමය මගින් ගොඩකිරීම් සිදු කරනු ලැබේ. සෘජු බැහැර කිරීමේ ක්‍රමය සහ දේදුනු බැහැර කිරීමේ ක්‍රමය මගින් ගොඩකිරීම අවසන් වූ පසු, ඉතිරි වැලි ගොඩකිරීම බට හරහා (through pipes hydraulic fill) සිදු කරනු ලබන අතර එහිදී සුදුසු වැලි අවශ්‍ය මට්ටම් දක්වා ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශය දෙසට පොම්ප කරනු ලැබේ. දිය යට බැම්ම සහ ජැට් බැම්ම අතර පරතරය පිරවීම සඳහා සුදුසු වැලි නියමිත ගොඩකිරීමේ මට්ටමට ඉහළින් ගබඩා කළ යුතුය. කැණීම් නියමිත ප්‍රදේශය තුළට සීමා කිරීම සඳහා හා නිවැරදි පිහිටීම සහතික කිරීම සඳහා අක්වෙරළ වැලි නිස්සාරණ ප්‍රදේශයේ වැලි කැණීම සඳහා ගෝලීය ස්ථානගත කිරීමේ පද්ධතියකින් (GPS) සමන්විත කැණීම් යන්ත්‍රයක් භාවිතා කරනු ලැබේ. කැණීම් යන්ත්‍රය අඛණ්ඩව කැණීම් සහ ගොඩකිරීමේ කටයුතු සඳහා යොදා ගැනේ. ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ පිටත මායිම සඳහා, ඩම්පර්/ට්‍රැක් රථයක් මාර්ගයෙන් ප්‍රදේශයට ගෙන එනු ලැබේ. ප්‍රාදේශීය රෙගුලාසිවලට අනුව ගල් හා ගල් ප්‍රවාහනය සඳහා කොළඹ නගර සීමාව තුළ නම් කරන ලද මාර්ග දෙකක් භාවිත කිරීමට ශ්‍රී ලංකා පොලිසියෙන් අවශ්‍ය අනුමැතිය ලබාගෙන තිබුණි.

2. මෙම ESIA අධ්‍යයනය සහ ප්‍රදේශයේ වත්මන් පාරිසරික සහ සමාජීය පදනමේ පසුබිම කුමක්ද?

2.1 ESIA අධ්‍යයනයේ පසුබිම සහ අරමුණ

ADB හි පැරණි පරිසර ආරක්ෂණ මාර්ගෝපදේශ අනුව WCT -1 පර්යන්තය කොටසක් වන කොළඹ වරාය පුළුල් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය (CPEP) සඳහා වන මුල් පාරිසරික බලපෑම් තක්සේරු වාර්තාව (EIA) 2005 දී සකස් කර ඇත. එම EIA වාර්තාව සකස් කිරීම සඳහා IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිතීන් (PS) සලකා නැත. 2022 ජනවාරි මාසයේදී, බටහිර බහාලුම් පර්යන්තය-1 (WCT-1) ගොඩකිරීමේ කටයුතු සඳහා අක්වෙරළ වැලි නිස්සාරණය සඳහා වන මූලික පරිසර පරීක්ෂණ (IEE) වාර්තාව සකස් කරන ලදී. WCT-1 ව්‍යාපෘතියේ වැලි නිස්සාරණ ක්‍රියාකාරකම් හේතුවෙන් වන බලපෑම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ සවිස්තරාත්මක තොරතුරු එහි ඇතුළත් කර ඇත. SLPA විසින්ම සංවර්ධනය කරන ලද නැගෙනහිර බහාලුම් පර්යන්තය (ECT) හේතුවෙන් කැනීම් හා සම්බන්ධ බලපෑම් IEE වාර්තාව මගින් ග්‍රහණය කර ඇත. මෙම පාරිසරික සහ සමාජ බලපෑම් තක්සේරු (ESIA) වර්තාව, WCT-1 ව්‍යාපෘතිය IFC සහ DFC ප්‍රමිතීන්ට අනුකූල බව සහතික කිරීම සඳහා පමණක් සකස් කර ඇත.

ESIA අධ්‍යයනයේ අරමුණ වන්නේ ව්‍යාපෘතියේ සැලකිය යුතු සාමාන්‍යමක සහ ධනාත්මක පාරිසරික සහ සමාජීය බලපෑම් තක්සේරු කිරීමයි. ESIA විසින් සැලකිය යුතු බලපෑම්වල වැදගත්කම තීරණය කරන අතර එය කළමනාකරණය කිරීම සඳහා බලපෑම් අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග නිර්දේශ කරනු ඇත. 5km බලපෑම් කලාපයක් (ZOI) ESIA අධ්‍යයනය සඳහා සලකා බලා ඇත.

2.2 නියාමන රාමුව

මෙම වාර්තාව ජාතික ප්‍රතිපත්ති සහ රෙගුලාසි මෙන්ම පාරිසරික සහ සමාජ නිරසාරභාවය(2012) පිළිබඳ IFC කාර්ය සාධන ප්‍රමිති ඇතුළු ජාත්‍යන්තර ප්‍රමිති සහ මාර්ගෝපදේශ සඳහා අදාළ වන අතර ව්‍යාපෘති සංවර්ධනවලට මහ පෙන්වනු ලබන රාමුව ගෙනහැර දක්වන EHS මාර්ගෝපදේශ (2007), වරාය, වරායන් සහ පර්යන්ත සඳහා අදාළ අංශයේ විශේෂිත

මාර්ගෝපදේශ (2017), DFC හි පාරිසරික හා සමාජ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා පටිපාටිය 2020, සහ EHS මාර්ගෝපදේශ ඇතුළුව ලෝක බැංකු සමූහයේ පාරිසරික, සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව (EHS) මාර්ගෝපදේශ නැව්ගත කිරීම සඳහා (2007), ආදියටද මෙම ව්‍යාපෘතිය ඇතුළත් වේ.

2.3 මූලික පරිසරය

භෞතික පරිසරය

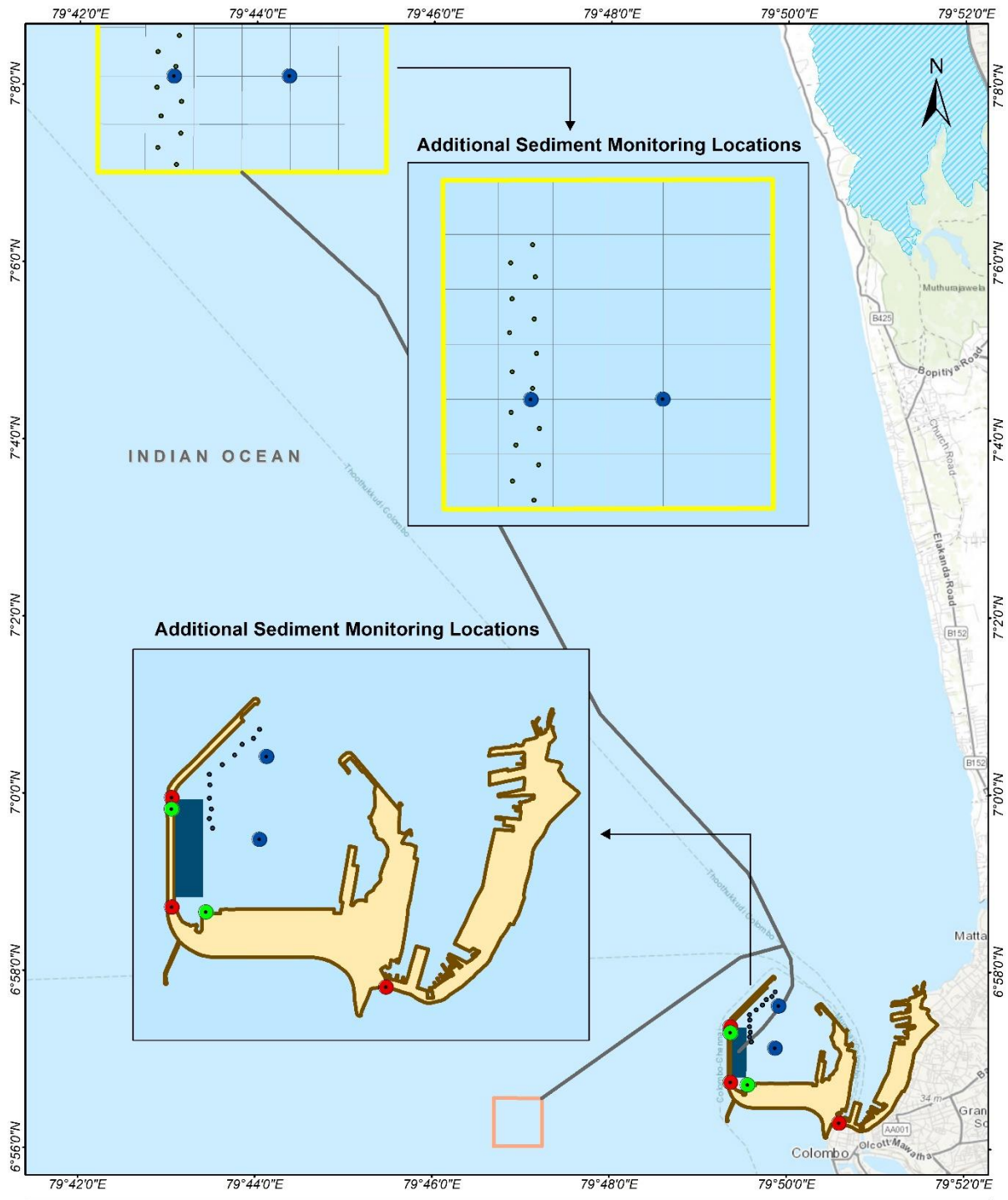
වාතයේ ගුණාත්මකභාවය: ජූලි, ඔක්තෝබර්, නොවැම්බර් සහ දෙසැම්බර් මාසවලදී ZOI තුළ ස්ථාන තුනක අවට වාතයේ ගුණාත්මකභාවය නිරීක්ෂණය කරන ලදී. වරාය ප්‍රධාන දොරටුව අසල AQ-3 හැර, මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියට (CEA) අනුව ස්ථාන තුනෙහිම PM10 සහ PM2.5 සාමාන්‍ය සාන්ද්‍රණය අවට වායු තත්ත්ව ප්‍රමිතියේ නියමිත අගය තුළ විය. අධික්ෂණ ස්ථානවල මනින ලද SO₂, NO₂, සහ CO₂ වැනි ඉතිරි සියලුම පරාමිතීන් මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ පරිසර තත්ත්ව ප්‍රමිතිය තුළ විය. AQ-3 අධික්ෂණ ස්ථානයේ ඇති ඉහළ අංශු අගයන් වාහන විමෝචනය සහ යාබද මාර්ගවල ධාවනය වන වාහනවලින් උත්පාදනය කරන ලද දුවිලි හේතු විය හැක.

ශබ්ද තත්ත්වය: අධ්‍යයන කාලය තුළ අධික්ෂණ ස්ථාන තුනකදී සංසරණ ශබ්ද නිරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී. මෙම ස්ථානවල දිවා කාලයේ සමාන ශබ්ද මට්ටම් 39.13 dB(A) සිට 62.62 dB(A) දක්වා වෙනස් විය, ඒවා කාර්මික සහ වාණිජ ප්‍රදේශ 75 dB(A) සඳහා CEA ප්‍රමිතියට මෙන්ම කාර්මික සහ වාණිජ සඳහා IFC මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල නොවේ. 70 dB(A) ප්‍රදේශ මෙම ස්ථානවල රාත්‍රී කාලයේ සමාන ශබ්ද මට්ටම් 30.82 dB(A) සිට 60.32 dB(A) දක්වා වෙනස් වන අතර ඒවා කාර්මික සහ වාණිජ ප්‍රදේශ 60 dB(A) සඳහා CEA ප්‍රමිතියට මෙන්ම කාර්මික සහ IFC මාර්ගෝපදේශයන්ට අනුකූල නොවේ. 70 dB(A) වාණිජ ප්‍රදේශ NQ-3 හි වාර්තා වී ඇති ඉහළ ශබ්ද මට්ටම, රථවාහන ගමනාගමනය සහ නිරීක්ෂණ ස්ථානය අසල පවතින වරාය මෙහෙයුම් ක්‍රියාකාරකම් වලට හේතු විය හැක.

අවසාදිත තත්ත්වය: ද්‍රෝණි ප්‍රදේශය තුළ ස්ථාන දෙකකින් සහ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයේ ස්ථාන දෙකකින් පරීක්ෂණ මට්ටමේ සමුද්‍ර අවසාදිත තත්ත්ව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ද්‍රෝණි ප්‍රදේශය තුළ ස්ථාන 11කදී සහ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයේ ස්ථාන 15කදී අමතර අවසාදිත තත්ත්ව නිරීක්ෂණය කරන ලදී. ආසනික්, කැඩිමියම්, ක්‍රෝමියම්, තඹ, ඊයම්, රසදිය, නිකල් සහ සින්ක් වැනි සියලුම බැර ලෝහ ලන්දේසි ප්‍රමිතිවල දක්වා ඇති මැදිහත්වීමේ අගයට වඩා බෙහෙවින් අඩු විය. බහු ක්ලෝරිනීකෘත බයිෆිනයිල් (PCBs) සහ බහු චක්‍රීය ඇරෝමැටික හයිඩ්‍රොකාබන (PAHs) නිරීක්ෂණය කරන ලද ස්ථානවල අනාවරණය කර නොමැත.

සමුද්‍ර ජලයේ ගුණාත්මකභාවය: ස්ථාන හතරකින් සමුද්‍ර ජලයේ ගුණාත්මකභාවය විශ්ලේෂණය කරන ලදී: ද්‍රෝණි ප්‍රදේශවලින් දෙකක් සහ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයෙන් දෙකක්. ශ්‍රී ලංකාව තුළ, දැනට සාගර ජලයේ ගුණාත්මකභාවය පිළිබඳ ප්‍රමිතීන් නොමැත; එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස යුරෝපා සංගමය (EU) විසින් නිර්මාණය කරන ලද මතුපිට ජල තත්ත්ව මාර්ගෝපදේශ අනුගමනය කර ඇත. pH, DO, BOD, COD, TSS, ඇමෝනියා නයිට්‍රජන් සහ බැර ලෝහ (Ar, Cd, Zn, Pb, Hg, Cr, Cu) වැනි අධික්ෂණ පරාමිතීන් ධීවර හා ජලජ ජීවීන් සම්බන්ධයෙන් යුරෝපා සංගමයේ ප්‍රමිතීන් තුළ හොඳින් පවතී. .

වාතය, ශබ්දය, ජලය සහ අවසාදිත සඳහා ප්‍රාථමික අධික්ෂණ ස්ථාන සිතියම පහත රූපයේ දක්වා ඇත.

Legend Colombo Port West Container Terminal Additional Monitoring Location		Air Quality Monitoring Location Noise Quality Monitoring Location Water Quality Monitoring Location	Monitoring Location Map Scale: 0 1 2 4 Kilometers	Source: <small>Service Layer Credits: Sources: Esri, HERE, Garmin, Intermap, increment P Corp., GEBCO, USGS, FAO, NPS, NRCAN, GeoBase, IGN, Kadaster NL, Ordnance Survey, Esri Japan, METI, Esri China (Hong Kong), © OpenStreetMap contributors, and the GIS User Community</small>
--	--	---	---	---

රූප සටහන 3 අධීක්ෂණ ස්ථාන සිතියම

ජීව විද්‍යාත්මක පරිසරය

වාසස්ථාන: පරිසර විද්‍යාව සහ ජෛව විවිධත්වය තක්සේරු කිරීම සඳහා වූ පාරිසරික විශ්ලේෂණය (EAAA) මගින් ප්‍රදේශයේ ජීව විද්‍යාත්මක පරිසර කරුණු සලකා බලා ඇත. EAAA තුළ නවීකරණය කරන ලද වාසස්ථානවලට කොළඹ වරාය ප්‍රදේශයේ සමුද්‍ර කොටස , බහු ව්‍යාපෘති සඳහා වැලි කැණීම් ලබා ගැනීම සඳහා ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය විසින් නම් කරන ලද වැලි කැණීම් ප්‍රදේශ සහ අක්වෙරළ බැහැර කිරීමේ ප්‍රදේශය ඇතුළත් වේ. කොළඹ වරායෙන් පිටත සමුද්‍ර ප්‍රදේශ, යාත්‍රා ගමන් මාර්ග සහ EAAA තුළ ඇති ගල්පර ඇතුළු නම් කරන ලද වැලි ලබා ගන්නා ප්‍රදේශ ස්වභාවික වාසස්ථාන ලෙස සැලකිය හැකිය. භෞමික පැත්තෙන් මීගමුව කලපුව සහ මුතුරාවවැල්ල තෙත් බිම් ස්වභාවික වාසස්ථානයක් ලෙස සැලකිය හැකිය.

වාක්ෂලතාදිය: EAAA වෙතින් ශාක විශේෂ 123 ක් පමණ වාර්තා වී ඇති අතර, එයට ස්වදේශිකයන් 77 ක් සහ විදේශීය ශාක 46 ක් ඇතුළත් විය. මෙහි දක්නට ලැබෙන ශාක විශේෂ කිසිවක් ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික නොවේ.

සත්ත්ව විශේෂ: වර්ගීකරණ කාණ්ඩ හතෙන් විශේෂ 270ක් - පෘෂ්ඨවංශීන් (මාළු, උභයජීවීන්, උරගයින්, කුරුල්ලන් සහ ක්ෂීරපායින්) සහ තෝරාගත් අපෘෂ්ඨවංශික කණ්ඩායම් දෙක (සමනලුන් සහ මකරුන්) මෙහි ඇති වීමට ඉඩ ඇත. මින් 234ක් දේශීය / නේවාසික විශේෂ වන අතර විශේෂ 17 ක් විදේශීය / හඳුන්වා දුන් විශේෂ වන අතර 20 ආවේණික වේ.

කිඹුලෙකු, කැස්බෑවන්, අගමිඩි කටුස්සන්, හුනන්, හුනන්, මොනිටර් කටුස්සන් සහ සර්පයන් ඇතුළු උරග විශේෂ 27 ක් ඇත. මේ අතර ආවේණික වර්ග හතරක් ඇත, එනම්. ශ්‍රී ලාංකික කිල්බැක් (*Xenochrophis asperimus*), Schokari's bronzeback (*Dendrelaphis schokari*), Flowery wolf snake (*Lycodon osmanhilli*) සහ Dumerul's kukri snake (*Oligodon sublineatus*).

පවුල් 48කට අයත් පක්ෂි විශේෂ 105ක් පමණ වාර්තා වී ඇත. මෙයට ආවේණික ශ්‍රී ලංකා ශ්‍රීන්-පරෙවියා (ට්‍රොරොන් පොම්පඩෝරා), ශ්‍රී ලංකා ක්‍රීම්සන් ශ්‍රේන්ටඩ් බාබට් (පසිලෝපොගොන් රුබ්‍රිකාපිලස්), ශ්‍රී ලංකා ගිලීම (සෙක්‍රොපිස් හයිපර්සිනා) සහ ලෙසර් ශ්‍රී ලංකා ෆ්ලේම්බැක් (ඩයිනොපියම් සාරෝඩිස්) ඇතුළත් වේ. සංක්‍රමණික කාලය තුළ අවට සංක්‍රමණික විශේෂ 14ක් වාර්තා වී ඇති අතර එබැවින් මෙහි ඇති විය හැක.

පවුල් 10කට අයත් ක්ෂීරපායී විශේෂ 17ක් ගමේ වනාන්තර/වතු සහ වගුරු වාසස්ථාන භාවිතා කළ හැකිය. මේවාට shrus, වවුලන්, වල් බළලුන් දෙදෙනෙකු [නින් සහිත බළලා සහ මාළු අල්ලන බළලා), මැංගුස්, ඔටර්, civets, porcupine, bandicoots සහ මීයන්, ලේනුන් සහ භාවා ඇතුළත් වේ.

අපෘෂ්ඨවංශීන් අතර පවුල් හයක් නියෝජනය කරන සමනලුන් විශේෂ 57 ක් ඇත. මෙයට ආවේණික වූ *Appias galena* (Sri Lankan Lesser Albatross) සහ *Potanthus satra* (Sri Lankan Dart/Tropic dart) ද ඇතුළත් වේ.

IEE අධ්‍යයනයේ දී කොරල් පවුල් 13කට අයත් කොරල් විශේෂ 19ක් වාර්තා විය. යෝජිත ව්‍යාපෘති භූමිය අවට ඇති ජල තටාක, ඇළ මාර්ග සහ වගුරු බිම් ආශ්‍රිතව මිරිදිය සහ කිවුල් ජල විශේෂ විසිතුනක් පවතින බව මීට පෙර කරන ලද සමීක්ෂණ සහ දේශීය ධීවරයින් සමඟ කළ උපදේශන මගින් තහවුරු කර ඇත. වාර්තා වී ඇති මත්ස්‍ය විශේෂ අතරින් එකක් ගෝලීය වදවී යාමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇති විශේෂයක් වන *Desilvai's Blind Eel (Monopterus desilvai)*. *Monopterus desilvai* යනු පරාසය සීමා කරන ලද විශේෂයක් වන අතර ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික රතු ලැයිස්තුව (2012) මගින් දැඩි ලෙස වදවීමේ තර්ජනයට ලක්ව ඇත.

IFC PS6 හි නිර්ණායක 1, 2 සහ 3 යටතේ තක්සේරු කරන ලද විශේෂ කිසිවක් ව්‍යාපෘති භූමිය හෝ EAAA සඳහා නිර්ණාත්මක වාසස්ථාන ලෙස සොයාගෙන නොමැත. තක්සේරුව මත පදනම්ව, නිර්ණායක 4 සහ 5 ක්‍රියාත්මක නොවේ.

සමාජ-ආර්ථික පරිසරය

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ තුනක් (DSD) යටතේ ග්‍රාම නිලධාරී වසම් (GND) විස්සක් ඇත, එනම් කොළඹ, මීගමුව, වත්තල Zol තුළ පිහිටා ඇත. මෙම DSDs තුනේ මුළු ජනගහනය 2848819 වේ. 2479518 ජනගහනයක් සහිත වැඩිම ජනගහනයක් සහිත ප්‍රාදේශීය සභාව කොළඹ වේ. Zol ආශ්‍රිත GND හි මුළු ජනගහනය 120193 වේ. සියයට 63.3ක් අනුගාමිකයින් සිටින Zol GND වල කතෝලික බහුතර ආගමයි.

ද්විතියික දත්ත පෙන්වනු ලබන්නේ මෙම වෙරළබඩ GND වල අධ්‍යාපන මට්ටම ජාතික මට්ටමට සාපේක්ෂව සැලකිය යුතු ලෙස අඩු මට්ටමක පවතින බවයි. විශ්වවිද්‍යාල මට්ටමේ අධ්‍යාපනය ලබන්නේ සියයට 1 සිට 5 දක්වා පිරිසකට පමණයි.

පානීය ජලය බොහෝ දුරට Zol තුළ නල මාර්ග ජලය හරහා ලබා ගනී. නමුත් කොළඹ ජල ඉල්ලුම සියයට 95.26ක් නල ලීදෙන් සපුරා ගනී.

කොළඹ සහ මීගමුවේ ධීවර ප්‍රජාවන් ව්‍යාපෘති ස්ථානයට සමීප වීම හේතුවෙන් සෘජු හෝ වක්‍ර බලපෑමක් ඇති කරනු ඇත. මෙම කලාපයේ වෙසෙන ධීවරයින් ප්‍රධාන කොටස්කරුවන්ගෙන් එකකි. බලපෑමට ලක් වූ ප්‍රදේශයේ සමස්ත ධීවර ජනගහනය 36654 ක් හා නිවාස 8692 ක් පමණ වේ. ඉහත සංඛ්‍යාලේඛනවල බලපෑමට ලක්වූ ධීවර ප්‍රජාව ඇතැම් ධීවර ශිල්පීය ක්‍රම භාවිතා කරන අය වේ. ප්‍රාදේශීය ධීවර ප්‍රජාව විසින් සපයනු ලබන තොරතුරු වලට අනුව OFRP බෝට්ටු භාවිතා කරන ධීවරයින් ධීවර කටයුතු සඳහා ව්‍යාපෘති ප්‍රදේශයේ නිතර රැඳී සිටීම නිසා සෘජු බලපෑම ඇති විය හැකිය. මහා පරිමාණයෙන් ධීවර කටයුතුවල නිරත ධීවරයින් ගැඹුරු මුහුදේ මසුන් ඇල්ලීම සඳහා එම ප්‍රදේශය තරණය කළ බැවින් සැලකිය යුතු බලපෑමක් ඇති නොවේ.

කැණීම් කාලය තුළ ධීවර කටයුතු සඳහා ඇති වන බාධා සහ විය හැකි අනතුරු සැලකිල්ලට ගනිමින්, ධීවර ප්‍රජාවගේ ජීවනෝපාය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා පහත යෝජනා ක්‍රියාත්මක කිරීමට නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

කැණීම් කටයුතුවලින් ධීවර කර්මාන්තයට බලපෑම් එල්ල වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන බැවින්, මසුන් ඇල්ලීමේ සීමාවන් අවම කර ගැනීම සඳහා තත් කාල ධ්‍රැජර් ස්ථානය (Dredger Location) ඩිජිටල් මාධ්‍ය (Digital Media) හරහා අදාළ පාර්ශ්ව වෙත දන්වන අතර කැණීම් කටයුතු වරකට කුඩා ප්‍රදේශයකට පමණක් සීමා කරන කළමනාකරණ සැලැස්මක් ක්‍රියාත්මක කිරීමට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.

ධීවරයින් ආරක්ෂා කිරීම සඳහා CWIT රක්ෂණ වැඩසටහනක් සඳහා උපාය මාර්ගයක් සකස් කර ඇත. ව්‍යාපෘතියේ කැණීම් ප්‍රදේශයට අයත් සියලුම ලියාපදිංචි ධීවරයින් ව්‍යාපෘතියේ කාලය සඳහා රක්ෂණ වැඩසටහනකින් ආවරණය කෙරේ.

කැණීම් කටයුතුවලින් ධීවර යාත්‍රාවලට සහ අනෙකුත් ආශ්‍රිත උපකරණවලට ඇති විය හැකි ඕනෑම හානියක් විසඳීම සඳහා DFAR සමඟ සාකච්ඡා කර විධිමත් දුක්ගැනවිලි විසඳීමේ පද්ධතියක් (GRC) ස්ථාපිත කර ඇත. ව්‍යාපෘති යෝජක/ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයා විසින් මෙම කමිටුවේ තක්සේරුව සහ අනුමැතිය මත කැණීම් කටයුතු මගින් සිදුවන පාඩු සඳහා වන්දි ලබා දෙනු ඇත.

දේශීය ධීවර ප්‍රජාවගේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම, රජයේ බලධාරීන්, ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ දැනුම වර්ධනය කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවැත්වීම.

3. ව්‍යාපෘතියේ පාරිසරික, සමාජීය සහ සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව පිළිබඳ ගැටළු සහ ඒවා කළමනාකරණය කිරීමේ සැලැස්ම මොනවාද?

3.1 වියහැකි බලපෑම සහ එවා අවම කිරීමේ පියවර

පහත වගුව ව්‍යාපෘතියට අදාළ ප්‍රධාන ධනාත්මක සහ ඍණාත්මක බලපෑම් සාරාංශ කරයි. එමෙන්ම එය ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් හෝ මෙහෙයුම් අදියරේදී අහිතකර බලපෑම් ඇති නොවන හා එවා අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගවල සාරාංශයකි.

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්	පැතිකඩ	වියහැකි බලපෑම	අවම කිරීමේ පියවර
අදියර 1: පර්යන්තය ඉදිකිරීම				
1	නුසුදුසු පස සඳහා ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ කැණීම	වෙරළ රූප විද්‍යාව -	වෙරළ රූප විද්‍යාව -	<ul style="list-style-type: none"> ■ ට්‍රේලර් චූෂණ ධ්‍රැජර් (TSHD) කැණීම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරනු ලැබේ;
2	වැලි කැණීම් කරන ප්‍රදේශයෙන් වැලි හැරීම			<ul style="list-style-type: none"> ■ ට්‍රේලර් චූෂණ ධ්‍රැජර් (TSHD) කැණීම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරනු ලැබේ; ■ ප්‍රදේශයේ විසිරුණු ගැඹුරු ස්ථාන ඇතිවීම වැලැක්වීම සඳහා ස්ථානයක වැලි කැණීම් උපරිම වශයෙන් මීටර් 3 කට සීමා වේ; ■ වැලි නිස්සාරණය නියමිත ප්‍රදේශයට පමණක් සීමා කළ යුතුය; ■ වැලි කැණීම් සඳහා චූෂණ ක්‍රමය භාවිතා කරන්න;
3	වැලි ගන්නා ප්‍රදේශයේ වැලි හැරීම සහ ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ බැහැර කිරීම	මතුපිට ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	මතුපිට ජල කඳෙහි අවසාදිත බර වැඩි වීම සහ සන ද්‍රව්‍ය වැඩි වීම, DO අඩු වීම සහ BOD වැඩි වීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ ට්‍රේලර් චූෂණ ධ්‍රැජර් (TSHD) කැණීම් ක්‍රියාකාරකම් සඳහා භාවිතා කරනු ලැබේ; ■ ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයෙන් නුසුදුසු පස් ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය නම් කරන ලද බැහැර කිරීමේ ස්ථානයට බැහැර කරනු ලැබේ; ■ නවීන වැලි කැණීම් ක්‍රමය භාවිතයෙන් අවසාදිත මුදා හැරීම අවම කිරීම; ■ පැටවුන් බිහිකිරීම හෝ සංක්‍රමණය වන කාලයන් සහ අනෙකුත් ජීව විද්‍යාත්මක තීරණාත්මක කාලසීමාවන් වළක්වා ගැනීම සඳහා වැලි කැණීම් හැකිතාක් කෙටි කාලීනව සීමා කළ හැක; ■ වැලැක්වීම හෝ අවම කිරීම සඳහා නිසි නිස්සාරණ ක්‍රම සහ තාක්ෂණය පවත්වාගෙන යාම සහ සිදුවිය හැකි හානිය සහ කොන්ත්‍රාත්කරු වැලි කැණීම් මාර්ගෝපදේශ දැඩි ලෙස පිළිපැදිය යුතු අතර අවසාදිත අවම කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කර ඇති අවම කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ග දැඩි ලෙස අනුගමනය කළ යුතුය. ■ හැකි සෑම තැනකම රොන්මඩ් තිර (Silt curtain) භාවිතා කිරීම, එනම්, කැණීම් ස්ථාන සහ වරාය ප්‍රෝණිය තුළ, ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ මායිම් දිගේ සහ/හෝ වෙනත් සුදුසු ක්‍රම සමඟින් කැළඹිලි මට්ටම සම්මත මට්ටමට පවත්වා ගැනීම; ■ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයේ සිට ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශය දක්වා යාත්‍රා කිරීමේදී වැලි පිටාර ගැලීම වැළැක්විය යුතුය;
4	ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ මෘදු වැලි (භාවිතා කළ නොහැකි අවසාදිත) කැණීම සහ බැහැර කිරීම			
5	ඉදිකිරීම් භූමියෙන් පිරිපහදු නොකළ අපද්‍රව්‍ය බැහැර කිරීම			<ul style="list-style-type: none"> ■ අක්වෙරළ: ජනනය වන සියලුම අපද්‍රව්‍ය MARPOL අවශ්‍යතාවලට අනුකූල වන පරිදි බෝට්ටුවේදී පිරිපහදු කර විෂබීජහරණය කර නාවික සැකපුම් 3 (nm) ඔබ්බට වෙරළට බැහැර කරනු ලැබේ. ■ වෙරළ තීරය: වරාය පරිශ්‍රය තුළ ස්ථානගත කිරීමට යෝජිත ඉදිකිරීම් ස්ථාන / සේවක කඳවුරුවලින් අපජලය පිරිපහදු කිරීම සඳහා STP සැපයීම

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්	පැතිකඩ	වියහැකි බලපෑම	අවම කිරීමේ පියවර
6	පිරිපහදු නොකළ බිල්ප් සහ බැලස්ට් ජලය බැහැර කිරීම (bilge and ballast water)		හයිඩ්‍රොකාබන් සහ රසායනික ද්‍රව්‍ය මිශ්‍ර වීම නිසා මතුපිට ජල කඳට බලපෑම්; ජලයේ ගුණාත්මකභාවය සහ ජලජ පරිසර විද්‍යාව කෙරෙහි ඇති විය හැකි බලපෑම	<ul style="list-style-type: none"> ■ බිල්ප් ජලය (bilge water) නැව් නියෝජිතයා හෝ පර්යන්ත ක්‍රියාකරු විසින් හසුරුවනු ලැබේ
7	වැලි, සීමෙන්ති සහ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය හැසිරවීමෙන් විමෝචනය වන දුහුවිලි	අවට වාතයේ ගුණාත්මකභාවය	දුහුවිලි විමෝචනය සහ අවට වාතයේ ගුණාත්මක භාවය පිරිහීමට ඇති හැකියාව.	<ul style="list-style-type: none"> ■ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය නම් කරන ලද ස්ථානයක ගබඩා කරනු ලැබේ; ■ ව්‍යාපෘති භූමිය තුළ පැයට කිලෝමීටර 20ක වාහන වේග සීමාව පවත්වාගෙන යනු ලැබේ;
8	කුලුනු ඉදිකිරීම් අගිත මෙහෙයුම්; TSHD මෙහෙයුම	දිය යට ශබ්දය සහ කම්පනය යටතේ	දිය යට ශබ්දයේ විය හැකි වැඩි වීම සහ ජලජ සත්ත්වයින්ට බලපෑම්	<ul style="list-style-type: none"> ■ සමුද්‍ර ක්ෂීරපායින් මත ඇති විය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා ඉදිකිරීම් අදියර අවම කිරීමේ සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. ■ කුලුනු ඉදිකිරීම් යන්ත්‍ර ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කිරීමට පෙර අඩු තීව්‍රතාවයකින් යුත් ශබ්දයක් ජනනය කිරීම සහ සත්ත්ව විශේෂ දිය යට ඉවතට ගමන් කරන බවට සහතික වීම; ■ කුලුනු ඉදිකිරීම් යන්ත්‍ර ක්‍රියා අතරතුර දිය යට ශබ්දය වරින් වර නිරීක්ෂණය කිරීම; ■ අධි සංඛ්‍යාත - අඩු ශක්ති කුලුනු ඉදිකිරීම් යන්ත්‍ර/ තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම.
9	කැණීම් ප්‍රදේශයේ වැලි හැරීම සහ දෝණි ප්‍රදේශයේ ගොඩකිරීම	සමුද්‍ර පරිසර විද්‍යාව	බෙන්තික් වාසස්ථාන (benthic habitat) සහ සත්ත්ව විශේෂ, ප්‍රාථමික ඵලදායීතාව, සාගර ජීවීන්ගේ බිත්තර දැමීමේ වාසස්ථාන, විෂ ද්‍රව්‍ය ජෛව ගත වීම සහ සාගර ක්ෂීරපායින් කෙරෙහි ඇති විය හැකි බලපෑම	<ul style="list-style-type: none"> ■ වැසි සමය වැලැක්වීම සහ කුඩා පරිමාණ ධීවර කටයුතු සඳහා අවම බලපෑමක් ඇති කිරීම; ■ කැණීම් වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වන පරිදි ක්‍රියාශීලී සහ දැනුවත් කළමණාකරණය බොහෝ විට සාමාන්‍ය බලපෑම්වල අවදානම සැලකිය යුතු ලෙස අඩු කිරීමට හෝ අවම කිරීමට හැකි වේ. ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ආකෘති නිර්මාණය සහ අධීක්ෂණය තුළින්, සාක්ෂාත් කර ගැනීමට පෙර බලපෑම් පුරෝකථනය කළ හැකි අතර, පාරිසරික අරමුණු සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා කැණීම් වැඩසටහන ප්‍රශස්ත කළ හැකිය. කැණීම් කටයුතු ආරම්භ කිරීමට පෙර කැණීම් කටයුතු මෙහෙයවීම සඳහා ට්‍රේස් ප්ලූම් (Dredge plume) සහ ප්‍රතිග්‍රාහක ස්ථාන දෙකෙහිම අධීක්ෂණ සංයෝජනයක් සහ ට්‍රේස් ප්ලූම් (Dredge plume) ආකෘති (model) නිර්මාණය කිරීම අවශ්‍ය වේ;

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්	පැතිකඩ	වියහැකි බලපෑම	අවම කිරීමේ පියවර
				<ul style="list-style-type: none"> ■ දිගු කාලීනව හුස්ම ගනීමේ අවහිරතා අවම කිරීම සඳහා කැණීම් කටයුතු අදියර වශයෙන් සිදු කිරීම මගින් සංවේදී ප්‍රතිග්‍රාහක මත ඇති විය හැකි බලපෑම් ද අවම කරනු ඇත. ■ වැලි ගොඩකිරීම ක්‍රියාවලියේ අවසාන අදියරේදී පොම්ප කිරීමේ ප්‍රමාණය අඩු කිරීම හෝ සම්පූර්ණ පැටවීමේ කාලය අඩු කිරීම කළ යුතුය. ■ කැණීම් ය කෙටි කාලයක් තුළ සම්පූර්ණ කළ යුතුය ■ හැකි සෑම විටම රොන්මඩ තිර භාවිතා කිරීම, එනම්, කැණීම් ප්‍රදේශයේ සහ වරාය දෝණිය තුළ, සහ/හෝ වෙනත් සුදුසු ක්‍රම සමඟින් කැළඹීලි සම්මත මට්ටමට පවත්වා ගැනීම. ■ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයේ සිට ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශය දක්වා යාත්‍රා කිරීමේදී වැලි පිටාර ගැලීම වැළැක්විය යුතුය. ■ වැලි කැණීම් ප්‍රදේශයේ හා ගොඩකිරීමේ ප්‍රදේශයේ කොරල්පර වර්ධනය කිරීම වැනි සංවේදී ප්‍රතිග්‍රාහකවල නිරීක්ෂණ සිදු කළ යුතුය; ■ අනුමත කරන ලද අවසාදිත සාන්ද්‍රණයේ පිළිගත හැකි සීමාව අනුව, අවම ප්‍රමිතියක් ලෙස, ලෝක බැංකු මාර්ගෝපදේශ පිළිපැදිය යුතු බව නිර්දේශ කෙරේ. මෙය 2,000 mg/l ට සමාන වේ. (ලෝක බැංකු තාක්ෂණික පත්‍රිකාව 140) සහ අවසාදිත සාන්ද්‍රණය වැඩි කිරීමට විශේෂයෙන් සංවේදී වන වටිනා බෝනික විශේෂ (උදා: සිප්පි කටු) ආවරණය කිරීම වැළැක්වීම කර ඇත. ■ සමුද්‍ර ක්ෂීරපායින් මත ඇති විය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා ඉදිකිරීම් අදියර අවම කිරීමේ සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ.
10.	ගල් සහ ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය	ප්‍රවේශ මාර්ගවල මාර්ග තදබදය වැඩි වීම	මාර්ග තදබදය සහ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව වැඩි කිරීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ රථවාහන හා ප්‍රවාහනයට ඇති විය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා රථවාහන කළමනාකරණ සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ; ■ ආගමික උත්සව, පාසල් වේලාවන්, වෙලදපොල වේලාවන් තුළ ආගමික, පාසල් සහ වෙලදපොලවල් ආසන්නයේ රථවාහන ගමනාගමනය සීමා කරනු ලැබේ; ■ මාර්ග තත්ත්වයන් නිරීක්ෂණය කරනු ලබන අතර, ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවන්ට සැලකිය යුතු බලපෑම් ඇතිවීමේ හැකියාව අවම කිරීම සඳහා මාර්ග හෝ ව්‍යුහයන්ට සිදුවන යම් හානියක් වහාම පිළියම් කළ යුතුය.
11.	කැණීම් මෙහෙයුම්	ධීවර ක්‍රියාකාරකම්	කැණීම් මෙහෙයුම හේතුවෙන් මසුන් ඇල්ලීම අඩු වීම;] කැණීම් නැව යාමෙන් ධීවර ආම්පන්න වලට හානි වීම	<ul style="list-style-type: none"> ■ නෞකාවේ පිහිටීම පිළිබඳ ස්ථාන දැනුම් දීම සඳහා නිසි අනතුරු ඇඟවීමේ සංඥා පද්ධතියක් ස්ථාපිත කළ යුතුය; ■ වැලි ගොඩදැමීම සඳහා වෙන් කර ඇති ප්‍රදේශයේ ධීවර කටයුතුවල යෙදෙන ධීවරයින්ට සිදුවන බාධා අවම කිරීමට ව්‍යාපෘති සංවර්ධකයා හැකි සෑම උත්සාහයක්ම ගත යුතුය. ■ ප්‍රදේශයේ ධීවර ප්‍රජාව, රාජ්‍ය නිලධාරීන් ආදීන් සඳහා ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ඔවුන්ගේ දැනුම වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වනු ලැබේ.

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්	පැතිකඩ	වියහැකි බලපෑම	අවම කිරීමේ පියවර
12.	ඉදිකිරීම් කටයුතු සහ කම්කරු නේවාසික පහසුකම්	වෘත්තීය සෞඛ්‍යය සහ ආරක්ෂාව	බර යන්ත්‍ර සුදු ක්‍රියාත්මක වීම සහ අනෙකුත් ඉදිකිරීම් කටයුතු ආශ්‍රිත අනතුරු සහ තුවාල; පාරිසරික තත්ත්වයන් හා පාරිසරික තත්ත්ව වෙනස්වීම් සමඟ සම්බන්ධ සෞඛ්‍ය බලපෑම්	<ul style="list-style-type: none"> ව්‍යාපෘතිය සඳහා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂිත කළමනාකරණ සැලැස්ම සකස් කර ඇත, එය සම්බන්ධ කරන්නා සහ උප කොන්ත්‍රාත්කරු විසින් ක්‍රියාත්මක කරනු ඇත;
13.	ගල් හා ඉදිකිරීම් ද්‍රව්‍ය ප්‍රවාහනය සහ ඉදිකිරීම් කටයුතු	ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සහ ආරක්ෂාව	ගමනාගමන හා ව්‍යාපෘතියෙන් විමෝචනය හා බැහැර කිරීම හේතුවෙන් පරිසරයේ ගුණාත්මක භාවය වෙනස් වීම	<ul style="list-style-type: none"> වායු සහ ශබ්ද විමෝචන පාලන පියවර වැනි පරිසර දූෂණ පාලන පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ජල පිරිපහදු පියවර ක්‍රියාත්මක කිරීම මාර්ග සහ රථවාහන පාලන පියවර; මාර්ග සහ රථවාහන අංශය යටතේ යෝජිත පරිදි ක්‍රියාත්මක කිරීම ව්‍යාපෘති සෞඛ්‍ය බලපෑම් හා සම්බන්ධ ගැටළු වාර්තා කිරීමට සියලුම ප්‍රජා කණ්ඩායම් සඳහා ප්‍රවේශ විය හැකි දුක්ගැනවිලි යාන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක කිරීම

අදියර 2: පර්යන්තයේ ක්රියාකාරිත්වය

14.	මෙහෙයුම් අපජල ජලය සහ මතුපිට ගලායාම බැහැර කිරීම	මතුපිට ජලයේ ගුණාත්මකභාවය	ජලයේ ගුණාත්මක භාවයට සහ ජලජ පරිසර විද්‍යාවට ඇති විය හැකි බලපෑම කාබනික බර වැඩිවීම හේතුවෙන් මතුපිට ජල ශීරුරු බලපෑම්	<ul style="list-style-type: none"> ETP හරහා මෙහෙයුම් අපජලය පිරිපහදු කිරීම; STP හරහා අපද්‍රව්‍ය පිරිපහදු කරනු ලැබේ;
15.	නඩත්තු කැණීම් කිරීම			<ul style="list-style-type: none"> SLPA හි සැලැස්මට අනුව නඩත්තු කැණීම් සිදු කරනු ලැබේ
16.	ඉදිකිරීම් කටයුතු සඳහා ශ්‍රම බලකාය ලබා ගැනීම දේශීය ව්‍යවසාය ව්‍යාපාර සඳහා අවස්ථාව	සමාජ-ආර්ථික අවස්ථාව	ධනාත්මක බලපෑම - රැකියා සහ ආර්ථික අවස්ථාව	<ul style="list-style-type: none"> සමහර පුහුණු සහ අර්ධ පුහුණු ශ්‍රමිකයින් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් විසින් ලබා ගනු ඇත. CWIT විසින් ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාවෙන් සුදුසු තනතුරු කුලියට ගැනීමට කොන්ත්‍රාත්කරුවන් දිරිමත් කරනු ඇත ප්‍රජාව තුළ පවතින ඕනෑම වලංගු පැමිණිල්ලක් විසඳීම සඳහා ප්‍රජා දුක්ගැනවිලි කළමනාකරණ ක්‍රියාවලිය. ZOI
17.	අමතර විදුලි උත්පාදක කට්ටල සහ නැව් ක්‍රියාත්මක කිරීම	අවට වාතයේ ගුණාත්මකභාවය	වායුන් විමෝචනය කිරීම අවට ප්‍රජාවගේ පරිසර වාතයේ ගුණාත්මක භාවය පිරිහීමට හැකියාව ඇත.	<ul style="list-style-type: none"> පාරිසරික අධීක්ෂණ සැලැස්මට අනුව කාලානුරූපී වායු තත්ත්ව අධීක්ෂණය; ඩීසල් මත පදනම් වූ ජනක යන්ත්‍ර භාවිතය අවම කිරීම ගවේෂණය කිරීම සහ අක්‍රිය වීම වැළැක්වීම; විශාල එන්ජින් සහ උපකරණ සඳහා ස්වාභාවික ගෑස් වැනි පිරිසිදු ඉන්ධන භාවිතය ගවේෂණය කරන්න;

අනු අංකය	ව්‍යාපෘති ක්‍රියාකාරකම්	පැතිකඩ	වියහැකි බලපෑම	අවම කිරීමේ පියවර
18.	යන්ත්‍රෝපකරණ සහ උපකරණ සහ වාහන ක්‍රියාත්මක කිරීම	ශබ්ද ගුණාත්මකභාවය	ස්ථානගත සේවකයන්ට ඇති විය හැකි බලපෑම් සමඟ පරිසර ශබ්ද මට්ටම් වැඩි වීමක් සිදුවනු ඇත	<ul style="list-style-type: none"> ■ සියලුම අමතර විදුලි උත්පාදක කට්ටල සඳහා ධ්වනි ආවරණ සහිතව සපයනු ලැබේ; ■ අධික ශබ්ද උත්පාදක උපකරණ අසල වැඩ කරන අතරතුර කම්කරුවන් විසින් සුදුසු PPE (උදා: කන් ජේනු) භාවිතා කරනු ඇත. ■ උපකරණවල කාලසීමාව නඩත්තු කිරීම සිදු කළ යුතුය
19.	පර්යන්තයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සහ නැව් මෙහෙයුම්	සමුද්‍ර පරිසර විද්‍යාව	<p>- පිරිපහදු නොකළ අපජල ජලය සහ ගලා යන ජලය බැහැර කිරීම හේතුවෙන් සමුද්‍ර පරිසර විද්‍යාවට ඇති විය හැකි බලපෑම;</p> <p>- නැව් ගමනාගමනය හේතුවෙන් සාගර ක්ෂීරපායීන්ට ඇති විය හැකි බලපෑම.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ■ මතුපිට ජල තත්ත්ව කළමනාකරණ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කිරීම (අංක 14 බලන්න) ■ සාගර ක්ෂීරපායීන්ට ඇති විය හැකි බලපෑම අවම කිරීම සඳහා ක්‍රියාකාරී අදියර අවම කිරීමේ සැලැස්මක් සකස් කර ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. ■ දිය යට ශබ්ද කළමනාකරණ සැලැස්ම ක්‍රියාත්මක කරන්න (අංක 8 බලන්න)

4. ව්‍යාපෘතිය සඳහා පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ වන්නේ කෙසේද?

4.1 ප්‍රධාන කොටස්කරුවන් කවුද?

WCT1 ව්‍යාපෘතියේ පාර්ශවකරුවන් උපදේශන ක්‍රියාවලියක් හරහා සිතියම් ගත කර ඇති අතර ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් පහත පරිදි හඳුනාගෙන ඇත.

- ධීවර ප්‍රජාව (ස්ථිර සහ සෘතුමය)
- ග්‍රාම නිලධාරී හෝ අදාළ ග්‍රාම නිලධාරී වසමේ ග්‍රාම නිලධාරී
- මීගමුව, වත්තල සහ කොළඹ වෙරළබඩ ගම්මානවල ප්‍රාදේශීය ප්‍රජාව ඩී.එස්
- කාන්තා ධීවර පවුලේ පවුලේ සාමාජිකයන්
- මාළු ගොඩබෑමේ ස්ථානයේ බෝට්ටු හිමිකරුවන්
- CWIT
- මධ්‍යම පරිසර අධිකාරිය (CEA)
- සමුද්‍ර පරිසර ආරක්ෂණ අධිකාරිය (MEPA)
- ශ්‍රී ලංකා වරාය අධිකාරිය (SLPA).

4.2 පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කරගැනීමේ සැලැස්ම (Stakeholders Engagement Plan)(SEP) යනු කුමක්ද?

ප්‍රධාන පාර්ශවකරුවන් හඳුනා ගැනීම සහ ව්‍යාපෘතියේ බලපෑම් පිළිබඳව කාලෝචිත ආකාරයකින් ඔවුන් දැනුවත් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමේ සැලැස්මක් (SEP) සකස් කර ඇත. SEP ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා අදාළ විමර්ශන රාමුවේ අවශ්‍යතා සපුරාලන අතරම, ව්‍යාපෘතියේ විවිධ අවධීන් හරහා පාර්ශවකරුවන්ගේ උපදේශන මෙහෙයවීමයි.

එය නීතිපතා සමාලෝචනය කර යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ. ක්‍රියාකාරකම් වෙනස් වුවහොත් හෝ පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වයට අදාළ නව ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ වන්නේ නම්, SEP සංශෝධනය කර යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ. ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී සසභ වරින් වර සමාලෝචනය කර අවශ්‍ය පරිදි යාවත්කාලීන කරනු ලැබේ.

පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කරගැනීමේ සැලැස්මහි පහත සඳහන් දෑ ඇතුළත් වේ:

- ව්‍යාපෘති ස්ථානයේ පාර්ශවකරුවන්ගේ කණ්ඩායම් හඳුනා ගැනීම;
- විවිධ පාර්ශවකරුවන්ගේ කණ්ඩායම් සමඟ විනිවිද භාවයෙන් යුතුව අර්ථවත් ලෙස සම්බන්ධ වීමට ඉඩ සැලසීම සඳහා නිශ්චිත ක්‍රියාමාර්ග හඳුනා ගැනීම;
- පාර්ශවකරුවන්ගේ කණ්ඩායම් වෙත ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සුදුසු ආකාරයෙන් බෙදා හැරීම;
- තොරතුරු හා උපදේශන බෙදා හැරීමේ යාන්ත්‍රණය; සහ
- සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් ලේඛනගත කිරීමේ යාන්ත්‍රණය සහ ඒවා වාර්තා කිරීම සහ අධීක්ෂණය කිරීම.

4.3 පාර්ශවකරුවන් සමඟ සන්නිවේදනය කිරීමේ ක්‍රියා පටිපාටිය කුමක්ද?

CWIT විසින් පාර්ශවකරුවන්ගේ සහභාගීත්වය භාර ගන්නා නිලධාරීන් කණ්ඩායමක් දැනටමත් පිහිටුවා ඇත. කණ්ඩායමේ ප්‍රධානියා ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂවරයා විසිනි. CWIT විසින් කුලියට ගනු ලබන නියෝජිතයන්ගේ හරහා SEP ක්‍රියාත්මක කළ හැකිය, නැතහොත් CWIT (පරිසර සහ සමාජ කළමනාකරු හෝ ප්‍රජා සම්බන්ධතා නිලධාරී) තුළ කැපවූ කණ්ඩායමක් SEP කළමනාකරණය කරනු ඇත. තෝරාගත් ක්‍රියාත්මක කිරීමේ නියෝජිතයන්ගේ ව්‍යාපෘති අධ්‍යක්ෂ වෙත වාර්තා කරන අතර සමීප සම්බන්ධීකරණයෙන් සහ පාරිසරික සහ සමාජ කළමනාකරුවන් සහ ප්‍රජා සම්බන්ධතා නිලධාරියාගේ සහාය ඇතිව කටයුතු කරනු ඇත.

පාර්ශවකරුවන් සම්බන්ධ කරගැනීමේ සැලැස්මහ (SEP) ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කොටසක් ලෙස, CWIT විසින් පහත සඳහන් දෑ අඛණ්ඩව වාර්තා කරනු ඇත:

- හෙළිදරව් කරන ලද තොරතුරු වර්ගය, කුමන ආකාරවලින්ද (උදා: වාචික, අත් පත්‍රිකා, වාර්තා, පෝස්ටර්, ගුවන්විදුලිය, ආදිය);
- මේ දක්වා පවත්වන ලද ඕනෑම රැස්වීමක ස්ථාන සහ දිනයන්; සහ
- කිසියම් කැපවීමක් හෝ පසු විපරම් ක්‍රියාමාර්ග ඇතුළුව මතු කරන ලද ගැටළු සඳහා සමාගමේ ප්‍රතිචාරය.

4.4 ව්‍යාපෘතියට දුක්ගැන්වීම් විසඳීමේ යාන්ත්‍රණයක් (GRM) තිබේද?

යෝග්‍ය පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධ කර ගැනීමේ අවශ්‍යතාවය සහ ඉදිකිරීම් සහ මෙහෙයුම් අදියරේදී පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අවශ්‍යතා පිළිබඳව දැනුවත් වීමේ අවශ්‍යතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් ව්‍යුහගත දුක්ගැන්වීම් විසඳීමේ යාන්ත්‍රණයක් (GRM) නිර්මාණය කර ඇත. පාර්ශ්වකරුවන් විසින් අනාගත ව්‍යාපෘති සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්න, විමසීම්, පැමිණිලි හෝ දුක්ගැන්වීම් තිබේ නම්, ඒවා වගකීම් සහගත සහ විනිවිද පෙනෙන ක්‍රියාවලියක් හරහා කළමනාකරණය කරන බවට ව්‍යාපෘති කළමනාකාරීත්වය සහතිකය සපයයි. GRM (ගැන්වීම් විසඳීමේ යාන්ත්‍රණය) දැනට පවතින ජාතික සහ රාජ්‍ය නීතිය සහ වගවීමේ රාමුව තුළ ක්‍රියා කරනු ඇති අතර පාර්ශ්වකරුවන්ට සහ උනන්දුවක් දක්වන පාර්ශ්වයන්ට ඔවුන්ගේ ව්‍යාපෘති විශේෂිත දුක්ගැන්වීම් විසඳීමට අමතර අවස්ථාවක් ලබා දෙනු ඇත.

